

TYGODNIK SPOŁECZNO-GOSPODARCZY

REDAGUJE KOMITET.

Administracja czynna z wyjątkiem niedziel i świąt od 12 — 14 godziny. Wtorki, piątki 12 — 15 Redaktor przyjmuje wtorki i piątki od g. 12 — 13.

Redakcja i Administracja: Siedlce, Piłsudskiego 6. Konto P.K.O. Nr. 65.551. Wasielci kontak K.K.O. Siedlce. No odwrocnie zaznaczyć na rachunku. Drukarnia „Zycia Podlaska” — — — Telefon Nr. 3.

O zdrowiu i rozumie społeczeństwa

Państwa. Jeden widzi tylko proletariata, a drugi tylko interes wielkokapitałistyczny; jeden drugi — a przywileje takiej czy innej narodowości — o drugiż znów jako „krzywda” okrzykuje, gdy dla dobra ca-

łości trzeba na ołtarzu wspólnego dobra złożyć pewne ofiary. I dlatego też słusznie premier Kozłowski w swej mowie poruszył zasadę „hierarchii celów i hierarchii potrzeb”.

Najbliższe zadania samorządu po wyborach

Samorząd terytorialny odziedziczony przez nas po byłych rządachaborczych, zorganizowany był na rozmaitych założeniach, jakie przyszyły się jego twórcom, a pojęcia o nim w Polsce Niepodległej kształtowały się na różnych teoriach politycznych niekiedy dopasowanych do warunków polskiej rzeczywistości. Stąd dużo nieporozumień i ten temat i pretensyj zarówno ze strony naszych działaczy politycznych, jak i przedstawicieli mniejszości, narowili się znalazło swój wyraz w ostatniej budżetowej debacie w Sejmie.

Według pojęcia powszechnie już wż ustalonych, a przeważnie zrealizowanych w ustawie z 23 marca 1933 r., samorząd nie stanowi samodzielnej i niezależnej od Państwa organizacji, posiadającej przyznaną prawa zwierzchnicze, ale jest on administracją państwową, wykonywaną w granicach ustawy przez lokalne organy obywatelskie, powstałe z wyboru i niezależne hierarchicznie od administracji rządowej, jakkolwiek podległe jej nadzorowi sposobem określonym w ustawach.

Samorząd w znaczeniu materialnym składa się zatem z trzech od administracji rządowej: jeden i drugi składa się z administracji państwa. Różnica między temi dwoma rodzajami administracji jest tylko formalna, a polega na odrębnym ustroju jednej z drugiej.

Niezależność hierarchiczna samorządu od administracji rządowej nie oznacza jednak bynajmniej, by jednostki samorządowe miały zaprzeczyć wiałą rękę w stosunku do Państwa. Usługi określają ściśle zakres kompetencji samorządu i dzielą pewne zadania z zakresu administracji publicznej między poszczególne resorty administracji państwowej a samorząd terytorialny. Odpowiednio do tego przekazywane one pewne środki finansowe do dyspozycji samorządu, stąd i pewna zresztą z kieszeni tego samego podnika, na którym opiera swoje dochody Skarb Państwa.

Status budżetów samorządowych do państwowego utrzymują się u nas przez szereg lat na przeciętnym poziomie około 30 proc. Za rok 1933/34 w związku z akcją oszczędnościową spadł do 27 procent. Kłasy administracji rządowa, zwana u nas państwową, podejmuje na siebie zadanie o znaczeniu ogólnopństwowym jak bezpieczeństwo Państwa sprawiedliwość, komunikacja obywatelska i t. p., samorządowi przypadają przeważnie zadania pomocnicze lub specjalne o charakterze lokalnym, jak administracja i służba miejscowa, opieka społeczna, sprawy szkolne, sprawy zdrowia, opieka społeczna, wycieczki, narciarstwa, komunikacja lokalna, popieranie działalności ruchu na polu kultury i oświaty, wreszcie prowadzenie przedsiębiorstw. Lecz użyteczność publiczną, popieranie rolnictwa, przemysłu i t. p.

Jedne z tych obowiązków pozostawia-

wione są inicjatywie poszczególnych jednostek samorządu i stanowią one tzw. dobrowolny lub fakultatywny zakres działania, inne stanowią przymusowy t. zw. zlecony zakres działania.

Samorząd w Polsce znajduje się w tej chwili w trudnym położeniu. Chęć odrobienia różnicy zamierzań z okresu nieulity wytworzyła silny prąd inwestycyjny w całym szeregu dziedzin, należących do swobodnego zakresu działania i to stworzyło zbyt silne zadłużenie samorządu, które z końcem 1933 r. doszło do kwoty 13.70 milion zł. Obsługa tego zadłużenia wymaga około 130 do 140 milion zł rocznie w budżetach samorządowych.

Z drugiej strony samorządy przeciętne są t. zw. zleconym zakresem działania. Według obliczeń Związku Miast Polskich obowiązkowe zadania gmin z tego zakresu obejmują blisko 500 czynności na trzech różnych resortach (administracyjno-państwowych, a opierając się na: 20 ustawach b. państw zarządków, 224 ustawach do polskiej, 148 Rozp. Rad. Min. i Ministerstw, 96 okólników i rozkrychów, 20 wyroków N. T. A.

Minister Kościalski w swoim exposé budżetowym w Sejmie, doceniając w zupełności znaczenie samorządu, zapowiedział równocześnie, iż należy spójnawadzić wysiłki w kierunku dostosowania finansów samorządowych do zmniejszonych zdolności płatniczych społeczeństwa.

Z całą energią dążyć będą do planowania z rzecz samorządu i w miarę możliwości do dalszego zmniejszenia ponoszonych przez niego ciężarów”. Mimo spadku budżetów samorządowych z 1621 milion zł na 641 milion zł t. j. o 50 proc., zdaniem ministra „koniecznym jest osiągnięcie dalszych istotnych oszczędności w gospodarce komunalnej i to takich, które zmniejszyłyby swój wywni z odciążeniem przez planistę polaniemu świadczeń ze strony instytucji i zakładów samorządowych i zmniejszeniu w wysokości danin na rzecz samorządu ponoszonych”.

Utrzymane być muszą w konsekwencji tylko te prace i instytucje, które swą użytecznością i powodzeniem wtrzymują próżbę życia. Zakres zadani obowiązkowych samorządu musi być zredukowany do granic istniejących nieodzownych.

Wykonanie tego programu ministra wymaga dużego wysiłku, zarówno ze strony samorządu, jak i władz nadzorczych. Specjalnie będzie musiała odejść dalszej próbie życia. Zakres zadani obowiązkowych samorządu musi być zredukowany do granic istniejących nieodzownych.

W tej pracy pomogą nam będą konieczne oszczędności i dążenie do uszczelnienia budżetów samorządowych i pewnym i t. zw. zakresu zasła-

Ustać musi naleganie — przez przewodników państwowych i ich prace wciąż krzewione — by protegowani egoizm stanów i klasowy przyzwyczajenie spraw ogólnopartycznych na niekorzyść zasadniczych, by wódcie dopuszczali do uprzywilejowania pewnych zamierzeń pod wpływem demagogicznych nawoływań i nalegań. Utrzymanie natomiast być musi „hierarchia celów i potrzeb”. Potrzebna jest onk zwiastwa teraz, gdy wie przetrwał nęka nasze życie gospodarcze, gdy kryzys wyzłobł wielką — jak się premier Kozłowski wyraził — dysproporcję w układzie stosunków gospodarczych”.

„Naród polski jest pracowity i umie być zdyscyplinowany” — stwierdził nasz rząd. Naród rozumie też to konieczność państwowe, które w swej mowie premier przedstawił. I to w odpowiedzi zarządku — ponad głowami defetywistów i „szczęśliwych” depeszy. Nie zdajemy, onk już oddać w ręce „oszczędności” od koniecznego wysiłku walki z trudnościami.

pi brakuje do tego czasu cętno samorządu wojewódzkiego.

Polityka oszczędnościowa samorządu musi być dostosowana do polityki ogólnego rządu. To jasne postawienie sprawy przed ministrami spraw wewnętrznymi jest słuszne i jest kategorycznym nakazem dla wszystkich czynników, które powołane zostały do pracy w samorządzie w związku z ostatnio przeprowadzonymi wyborami samorządowymi.

Zbliżają się imieniny Marszałka

W odpowiedzi na apel Obywatelskiego Komitetu Obchodu Imienin Marszałka, który dla uczczenia tego dnia inicjuje zorganizowanie taniej kuchni dla bezrobotnych, Zarząd Federacji Polskich Związków Obrotówwie Odczynny na posiedzeniu odbytem w dniu 27 lutego b. r. postanowił złożyć na ten cel zł. 20. Ponadto wysłał wszystkim członków związków stęderowanych do jednorazowego opodatkowania się na cel powyższy w wysokości 1 — 1½ proc. poborów marcowych.

— o —

Zebrałi w dniu 27 lutego r. b. pracownicy Zarządu Miejskiego w Siedlckich postanowili włączyć 1½ poborów za marzec r. b. na uruchomienie w dniu imienin Marszałka taniej kuchni dla bezrobotnych.

— o —

Drukarzami Spółdzielni Zorobkowej w Wojsku, zakałarowa na rzecz taniej kuchni dla bezrobotnych zł. 15.

Chór Dana w Siedlckach

Dnia 5 marca r. b. w sali gimnastycznej przy ul. Konarskiego wystąpił Chór Dana.

